

RADA GMINY SŁAWNO	
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 31	
26-332 Sławno	
Wpł. dnia :	23. 02. 2026
Nr	13/2026 zał.
Znak spr.	Podpis <i>[Signature]</i>

Projekt

UCHWAŁA NR

RADY GMINY SŁAWNO

z dnia..... r.

WOJTA GMINY
[Signature]
mgr Tadeusz Wojciechowski

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2026- 2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025r. poz.1153 i 1436), art. 4¹ ust. 2 i 2a i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023r. poz.2151) oraz art.10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1939) Rada Gminy Sławno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzone pod względem
formalno-prawnym
13.02.2026r.
RADCA PRAWNY
[Signature]
Małgorzata Kaczyńska-Kacprzak
LD-2014

Wz Kierownika
Gminy z Oddziału Pomocy Społecznej
SPECJALISTA PRACY SPOŁECZNEJ
[Signature]
mgr Ewa Podgórska - Pawlik

Uzasadnienie

Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 wynika z obowiązku nałożonego na gminę przez przepisy ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z tymi aktami prawnymi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych, terapeutycznych w obszarze uzależnień oraz minimalizowanie negatywnych skutków społecznych wynikających z ich występowania.

Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi kontynuację dotychczasowych działań gminy w tym obszarze oraz odpowiada na aktualne potrzeby społeczności lokalnej. Program określa cele, zadania i sposób realizacji działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz pomocowych a także zasady finansowania tych działań.

WÓJT GMINY
mgr Tadeusz Wojciechowski

Projekt

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Sławno
z dnia

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

I. Wstęp

Podstawę prawną opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.Dz.U. z 2023r.poz. 2151) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz.U. z 2023r. poz. 1939). Jego celem jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków używania substancji psychoaktywnych oraz wsparcie rodzin w kryzysie.

II. Diagnoza problemu alkoholowego, narkomanii i uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Sławno

Diagnoza problemu alkoholowego, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Sławno stanowi integralną część Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 i została opracowana w celu dostosowania działań do rzeczywistych potrzeb lokalnej społeczności.

Analiza została sporządzona w oparciu o dane własne Urzędu Gminy w Sławnie, informacje Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, policji, placówek oświatowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego a także doświadczenia instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.

II.1. Charakterystyka Gminy

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko–Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

Gminę zamieszkuje ok. 7,7 tys. Mieszkańców. Dominującą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym co sprzyja aktywności zawodowej, ale jednocześnie wiąże się z ryzykiem występowania problemów społecznych związanych ze stresem, niestabilnością zatrudnienia oraz migracjami zarobkowymi.

II.2. Dane statystyczne

Według danych na m-c grudzień 2025 r. w gminie mieszkało 7696 osób · w tym 3842 kobiet i 3854 mężczyzn.

Zmiana w ostatnich trzech latach liczebności populacji na obszarze gminy przedstawia się następująco:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2023	2024	2025
Liczba urodzeń	89	82	67
Liczba zgonów	86	86	75
Saldo	+3	- 4	-8

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać z powyższej tabeli saldo urodzeń w stosunku do zgonów jest ujemne, co oznacza, że na terenie gminy stale więcej osób umiera niż się rodzi.

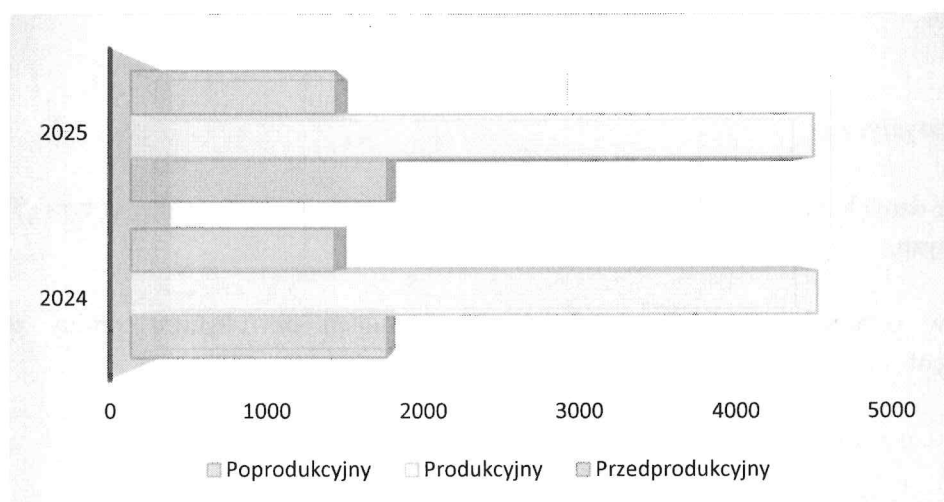
Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest udział osób w wieku aktywności zawodowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej

Lata	2023	2024	2025
Wiek przedprodukcyjny	1722	1726	1701
w tym:			
kobiety	833	837	817
mężczyźni	889	889	884
Wiek produkcyjny	4628	4603	4583
w tym:			
kobiety	2130	2133	2137
mężczyźni	2498	2470	2446
Wiek poprodukcyjny	1373	1381	1412
w tym:			
kobiety	878	886	888
mężczyźni	495	495	524

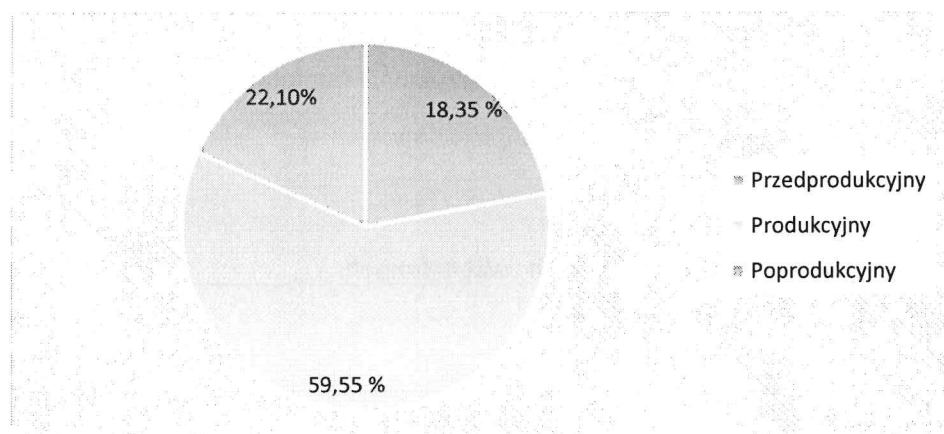
Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Na wskazaną ilość mieszkańców w 2025 r. osoby w wieku:

- przedprodukcyjnym stanowią – 22,10 % populacji,
- produkcyjnym stanowią – 59,55 % populacji,
- poprodukcyjnym – 18,35 % populacji

co oznacza, że jest to zdecydowanie gmina w wieku aktywności zawodowej.

Kolejnym ważnym elementem jest stosunek społeczeństwa do zawieranych małżeństw, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 3. Zawierane małżeństwa i rozwody

Lata	2023	2024	2025
Liczba zawieranych w ciągu roku małżeństw	40	30	26
Liczba rozwodów w ciągu roku	2	8	12
Saldo	+38	+ 22	+ 14

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać ostatni 2025 rok w stosunku do lat poprzednich charakteryzuje się najmniejszą liczbą zawieranych związków małżeńskich, ale największą liczbą rozwodów.

II.3. Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy funkcjonuje obecnie: 7 Publicznych Szkół Podstawowych oraz 6 punktów przedszkolnych. Łączna ilość uczniów w 2025 r. – 919 w tym szkołach podstawowych – 637, w punktach przedszkolnych – 135 dzieci i 147 dzieci w oddziale „0”.

Ponadto znajdują się 2 instytucje kultury (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka), Ośrodek Zdrowia oraz punkt apteczny.

Działa również szereg organizacji pozarządowych w tym m.in.:

- 5 klubów sportowych,
- 9 OSP,

- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu,
- Stowarzyszenie Gminy Sławno” Tradycja i Rozwój”,
- Stowarzyszenie „Sławny Senior”,
- 23 Koła Gospodyń Wiejskich.

W ramach działań pomocowych na terenie gminy stale funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw.

II.4. Rynek napojów alkoholowych

Tabela Nr 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Lp.	Lata	2023	2024	2025
1	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	20	19	19
2	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokalne gastronomiczne)	4	3	4
3	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	3	7	4

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie

Jak widać liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na przestrzeni ostatnich lat jest na praktycznie stałym poziomie. Stabilność odnotowano również w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

II.5. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie Gminy czuwa bezpośrednio Komisariat Policji w Paradyżu i Komenda Powiatowa Policji w Opocznie. Na bieżąco podejmowane są działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa społeczności lokalnej w tym działania m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej- (interwencje domowe, procedura „Niebieskiej Karty”) jak i w zakresie dbałości o „abstynencję” mieszkańców.

III. Problem alkoholowy

Alkohol pozostaje najpowszechniej używaną substancją psychoaktywną na terenie Gminy Sławno i stanowi główne źródło problemów społecznych związanych z uzależnieniami. Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Policji wskazują, że nadużywanie alkoholu jest jedną z najczęstszych przyczyn konfliktów rodzinnych, zakłócania porządku publicznego oraz interwencji domowych.

Na terenie gminy funkcjonuje stabilna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych, co przekłada się na ich wysoką dostępność. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych corocznie

prowadzi postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, w tym działania motywujące do podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowania wniosków do sądu. Problem alkoholowy dotyczy przede wszystkim osób dorosłych, jednak jego skutki w znacznym, stopniu obciążają całe rodziny w szczególności dzieci.

Analiza procedur „Niebieskiej Karty” wskazuje, że w zdecydowanej większości przypadków przemoc w rodzinie współwystępuje z nadużywaniem alkoholu przez sprawców, co potwierdza konieczność dalszego prowadzenia działań profilaktycznych i interwencyjnych w tym obszarze.

Choroba alkoholowa, narkomania czy uzależnienia behawioralne mogą mieć wiele podstaw. Wśród nich wyróżnia się, bowiem przyczyny:

- biopsychiczne- zaburzenia emocjonalne i związana z nimi podatność na uzależnienia, zaburzony rozwój osobowości, nadpobudliwość psychiczna, brak odporności na stres, choroby somatyczne i psychiczne, nerwice, uszkodzenia mózgu, podatność na uzależnienia, zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego,
- psychospołeczne- zaburzone oddziaływanie środowiska rodzinnego i szkolno-wychowawczego, czego przyczyną jest brak lub niedostateczne zaspokojenie określonych potrzeb jednostki, różnorodne niepowodzenia w życiu (w sferze zawodowej lub osobistej), co może być przyczyną wycofania się jednostki w świat iluzji,
- kulturowe- określona moda, potrzeba odniesienia sukcesu, zbyt mała ilość rozrywek, brak atrakcyjnych zajęć, ogólna dostępność środków odurzających, sprzeciw wobec obowiązujących i społecznie akceptowanych systemów norm i wartości, chęć zaspokajania określonych potrzeb, brak celów i perspektyw.

IV. Narkomania

Problem narkomanii na terenie Gminy Sławno nie ma obecnie charakteru masowego, jednak stanowi istotne zagrożenie społeczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Brak liczby ujawnionych przypadków nie oznacza braku zjawiska, lecz może świadczyć o jego ukrytym charakterze.

Placówki oświatowe oraz instytucje pomocowe sygnalizują potrzebę systematycznego prowadzenia działań profilaktycznych, ukierunkowanych na opóźnienie inicjacji narkotykowej oraz zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych używania substancji psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy.

V. Uzależnienia behawioralne

Coraz większym wyzwaniem społecznym na terenie Gminy Sławno są uzależnienia behawioralne, w szczególności:

- nadmierne korzystanie z Internetu i mediów społecznościowych,
- uzależnienie od gier komputerowych i hazardu,
- nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych.

Zjawisko to dotyczy głównie dzieci i młodzieży, ale coraz częściej obserwowane jest również wśród osób dorosłych. Uzależnienia behawioralne wpływają negatywnie na relacje rodzinne, funkcjonowanie społeczne, wyniki w nauce oraz kondycję psychiczną.

VI. Rodzina i przemoc domowa

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego wskazują, że przemoc w rodzinie pozostaje istotnym problemem społecznym na terenie Gminy Sławno. W zdecydowanej większości przypadków przemoc współwystępuje z problemem nadużywania alkoholu. Procedura „Niebieskiej Karty” jest najczęściej inicjowana przez Policję oraz pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Rodziny dotknięte problemami uzależnień wymagają kompleksowego wsparcia, obejmującego pomoc psychologiczną, socjalną, prawną oraz działania motywujące do podjęcia leczenia i zmiany dotychczasowego funkcjonowania.

W celu zapobiegania zachowaniom nieakceptowanym społecznie, jak również wspierania rodzin osób wymagających pomocy tworzone są programy osłonowe mające na celu ujednolicenie zasad postępowania i wskazania instytucji świadczących pomoc. Dlatego też w Gminie Sławno oprócz opisywanego programu funkcjonuje m.in. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Gminny Program Wspierania Rodziny.

Realizacja zadań wynikających z w/w Programów obejmuje swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno, w skład, której wchodzi 34 wsie, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grążowice, Grudzeń Kolonia, Grudzeń Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno Kolonia, Sepno-Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel-Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów Kolonia, Zachorzów Wieś.

Realizacja programów oparta jest na lokalnej infrastrukturze społecznej w tym: edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym.

Grupą docelową działań pomocowych są osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie m.in. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek jak i nieakceptowanych społecznie zachowań. Dodatkowo na bieżąco działalność Szkół, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji ułatwia ustalanie środowisk wymagających wsparcia w różnych sferach życia.

VII. Działania pomocowe

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obliguje m.in. organy administracji samorządowej do podejmowania stosownych działań. Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane zasoby i dostępne instrumenty.

Instytucjami pierwszego kontaktu z dziećmi są przedszkola i szkoły podstawowe. Dlatego też to one w przypadku niepokojących sygnałów podejmują stosowne działania. Podstawowy nacisk położony jest zarówno na wczesne reagowanie jak i działalność profilaktyczną.

W ramach prowadzonych zajęć szkoły posiadają, bowiem programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

- 1.)promowanie zasad zdrowego stylu życia;
- 2.)zapobieganie uzależnieniom;

- 3.)radzenie sobie z własną i cudzą agresją;
- 4.)poznawanie systemów wartości i wpływów społecznych;
- 5.)pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania;
- 6.)nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów;
- 7.)promowanie życia bez uzależnień
- 8.)uświadamianie mechanizmów uzależnienia
- 9.)uczenie zachowań asertywnych
- 10.)kształtowanie poczucia własnej wartości.

Dodatkowo w celu wszechstronnego wsparcia różnych grup społecznych na terenie gminy szereg instytucji podejmuje działania wspierająco - naprawcze.

Dlatego też wychodząc naprzeciw problemom w tym zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwia mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu - niezmiennie od 2010r. ilość uczestników to 60 osób/ limit miejsc/.Obecnie, dzięki pozyskanym przez Gminę Sławno i Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu środkom finansowym trwają prace nad zwiększeniem miejsc o kolejne 15 na pobyt dzienny oraz 15 miejsc na pobyt całodobowy.

Ponadto stosowną pomoc dla rodzin i osób borykających się z wieloma problemami oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej -jest to praca socjalna połączona zarówno z pomocą finansową, rzeczową oraz usługową. Od miesiąca lutego 2026r. ośrodek pomocy jest realizatorem projektu dofinansowanego z funduszy unijnych dotyczącego utworzenia i funkcjonowania klubu seniora.

Pomoc świadczona jest w szczególności w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, ustawę o świadczeniach rodzinnych oraz ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W ramach w/w ustaw realizowany jest szereg świadczeń, co ilustrują poniższe zestawienia.

Tabela Nr 5. Rzeczywista liczba osób korzystających z ogólnej pomocy ośrodka przy zachowaniu zasady, że daną osobę/ rodzinę wymieniono tylko raz bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymywanych świadczeń.

Lata	2023	2024	2025
Łączna ilość osób korzystających z pomocy w myśl ustawy o pomocy społecznej w tym:	625	500	516
Świadczenia pieniężne	240	166	164
Świadczenia niepieniężne	504	414	414
Pomocy w formie posiłku	194	142	177
Pomocy w postaci pracy socjalnej	322	202	398
Pomocy usługowej	37	10	10

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak widać we wskazanym zestawieniu corocznie maleje liczba osób korzystających z pomocy finansowej i pomocy rzeczowej udzielanej w myśl ustawy o pomocy społecznej, jednak coraz więcej

działań ośrodek pomocy podejmuje w stosunku do osób starszych, samotnych, a także do ofiar przemocy oraz osób po próbach samobójczych.

Ośrodek pomocy wdraża szereg dodatkowych form wsparcia dla rodzin w szczególności dla rodzin z dziećmi. Realizowane są, bowiem stypendia szkole, dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, Karta Dużej Rodziny oraz pomoc żywnościowa z Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027. Powyższe formy wsparcia poprawiają kondycję finansową rodzin.

Tabela Nr 6. Liczba rodzin korzystających w myśl ustawy o pomocy społecznej z podziałem na przesłanki przyznania świadczenia

Lp	Przesłanki udzielenia pomocy	2023	2024	2025
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	70	61	65
2.	Bezrobocie	35	38	44
3.	Niepełnosprawność	75	53	57
4.	Długotrwała choroba	73	61	55
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	25	22	22
6.	Alkoholizm	6	4	7
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	3	1	2
8.	Zdarzenie losowe	0	4	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak wynika z powyższej tabeli niezmiennie od wielu lat głównymi przesłankami do udzielenia pomocy finansowe/niefinansowej jest potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba oraz niepełnosprawność.

Tabela Nr 7. Ilość rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych

Lp.	Świadczenia rodzinne	2023	2024	2025
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	160	110	85

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Tabela Nr 8 Ilość osób korzystających ze świadczeń opiekuńczych

Lp.	Ilość osób korzystających :	2023	2024	2025
1.	z zasiłku pielęgnacyjnego, w tym:	79	80	77
2.	ze świadczenia pielęgnacyjnego	46	55	55

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Tab. Nr 9. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2023	2024	2025
1.	Liczba rodzin	11	17	15
2.	Liczba osób	23	27	26

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Ponadto wsparciem dla rodzin wielodzietnych jest „Karta Dużej Rodziny.” Zgodnie z poniższym zestawieniem widać ciągle zainteresowanie osób dla tej formy pomocy.

W 2023 roku wydano karty dla 108 rodzin, w roku 2024 wydano karty dla 37 rodzin, natomiast w 2025r. dla 40 rodzin.

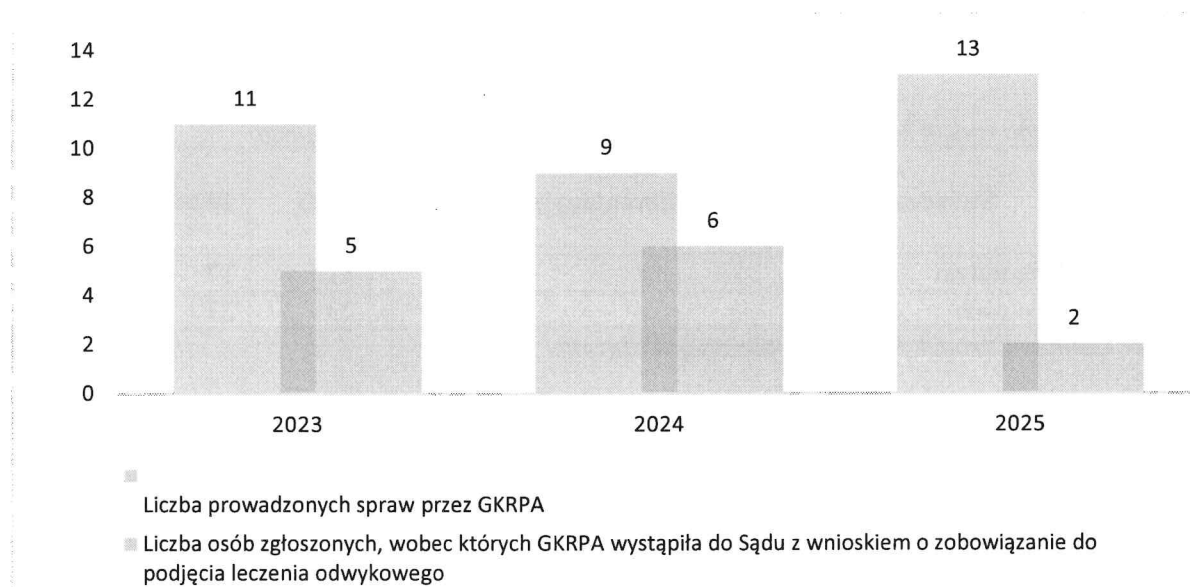
Aktualny system prawny sprzyja wsparciu rodzin. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 2024r. dodatkowo realizuje w ramach Resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wychowawcza” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego skierowany do opiekunów osób z niepełnosprawnościami, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Oprócz szerokiego wachlarza form wsparcia realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działania pomocowe i interwencyjne prowadzi również powołany przez Wójta Gminny Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela Nr 10 Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia indywidualnego przypadku na przestrzeni 3 lat.

Lp.	Lata	2023	2024	2025
1	Liczba prowadzonych spraw przez GKRPA	11	9	13
2.	Liczba osób zgłoszonych, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	5	6	2

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie

Jak widać liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do zobowiązania podjęcia leczenia w 2025r. znacznie wzrosła. Spadła zaś ilość spraw kierowanych do Sądu. Wynika to z faktu, że szereg osób w stosunku, do których prowadzono działania w kierunku leczenia odwykowego zobowiązała się do dobrowolnego leczenia odwykowego bądź członkowie rodziny zgłosili zaprzestanie spożywania alkoholu przez domownika wnosząc o zakończenie postępowania.

Wskazane powyżej przypadki dotyczyły zachowań alkoholowych. Ze względu na brak niepokojących sygnałów nie prowadzono spraw ze względu na problem narkotykowy czy uzależnienia behawioralne.

Warto zauważyć, że w celu pełniejszego zdiagnozowania problemu rodziny oprócz wielokrotnych rozmów z osobą nadużywającą alkoholu prowadzone są rozmowy z członkami rodziny – wielokrotnie ofiarami przemocy.

Podkreślić należy, że alkohol notorycznie przyczynia się do zachowań agresywnych, których efektem jest uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty.” Biorąc pod uwagę fakt, że stanowi to 90% prowadzonych przypadków każdorazowo rodziny z problemem przemocy informowane są o możliwości podjęcia działań w kierunku leczenia odwykowego domownika. Poniższe zestawienie ilustruje działania na rzecz przemocy domowej na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela Nr 11. Działania na rzecz przemocy domowej

Lp.	Procedura „ Niebieskiej Karty”	2023	2024	2025
1.	Liczba realizowanych „ Niebieskich Kart”, w tym otrzymanych od:	19	16	23
	• Policji	13	12	17

	• przedstawicieli oświaty	0	1	2
	• przedstawicieli GOPS	5	3	3
	• pracownika służby zdrowia	1	0	0
	• PCPR w Opocznie (OIK)	0	0	1
2.	Liczba posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych	38	78	57
3.	Liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	15	5	19

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Sławnie

Jak widać rok 2025 w stosunku do lat poprzednich charakteryzuje się nieznacznym wzrostem liczby rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Niestety nadal zauważalny jest fakt, że w niektórych rodzinach przemoc lubi się powtarzać.

Stale dominującą instytucją uruchamiającą procedurę „Niebieskiej Karty” jest Komisariat Policji, a w dalszej kolejności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dlatego też pierwsze działania interwencyjne podejmują instytucje mające kontakt w dorosłymi domownikami.

VIII. Cel Programu

Cel główny :

ograniczenie negatywnych skutków społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Cele szczegółowe:

- Udzielenie wsparcia rodzinom, w których występują problemy uzależnień,
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej,
- Ograniczenie dostępności alkoholu oraz przeciwdziałanie naruszaniu przepisów prawa,
- Wspieranie instytucji i organizacji realizujących zadania z zakresu Programu.

IX. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Zadania	Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy	Czas realizacji	Koszt realizacji
I. Tworzenie warunków motywujących ograniczenie spożywania napojów alkoholowych oraz zażywania narkotyków	1.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA	Według składanych wniosków	5.000,00 zł
	2.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określających reklamę i promocję napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	3.	Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	4.	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem działań zmierzających do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	Wójt Gminy GKRPA	Praca ciągła	
	5.	Rozpatrywanie na bieżąco spraw napływających z terenu gminy dotyczących problemu uzależnienia	Wójt Gminy GKRPA GOPS Zespół Interdyscyplinar-amy	W ramach ywanych sygnałów	
	6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.	Wójt Gminy GKRPA GOPS	Według potrzeb	

II. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna oraz szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym skierowana w szczególności na dzieci i młodzież	1.	Realizacja zadań wynikających m.in. ze szkolnych programów profilaktycznych w tym m.in.: • ograniczanie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary agresja, • promocja zdrowia i zdrowego stylu życia, • kształtowanie silnej więzi rodzinnej, • wzbogacanie wiedzy o skutkach społecznych spowodowanych przez uzależnienia, • spotkania tematyczne z przedstawicielami Policji, Służby Zdrowia, Sądu, • wyrabianie nawyków współuczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i szkolnej, • uczenie zachowań asertywnych, • przygotowanie dziecka do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji, • pogadanki, przedstawienia, spektakle, projekcje filmów o tematyce antyalkoholowej, • uczenie umiejętnego korzystania z internetu-selekcjonowania informacji	Urząd Gminy Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	63.000,00 zł
--	----	---	--	--------------	--------------

	2.	Organizowanie akcji promujących życie bez uzależnień; wspierających alternatywne formy spędzania czasu wolnego w tym m.in.: • wycieczki turystyczno-krajoznawcze, biwaki, • spotkania tematyczne, • organizowanie zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć komputerowych, sportowych, artystycznych, czytelniczych, promujących młode talenty, • dofinansowanie zakupu sprzętu rozwijającego kulturę fizyczną w szczególności w szkołach prowadzących zajęcia pozalekcyjne, • dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego oraz programów komputerowych dla jednostek prowadzących dodatkowe zajęcia pozalekcyjne-udostępnienie komputera z bezpłatnym dostępem do Internetu/, • wspieranie klubów sportowych, kół zainteresowań, zespołów folklorystycznych, świetlic wiejskich,	Urząd Gminy Sławno Jednostki organizacyjne Rady Sołeckie Organizacje pozarządowe Księża z Parafii z terenu Gminy Sławno	W ciągu roku	
--	----	---	--	--------------	--

		• organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych, festynów, akcji choinkowych, akcji związanych z wypoczynkiem letnim i zimowym • podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych			
	3.	Uczestnictwo w kampaniach, akcjach, obejmującej przeciwdziałania patologii.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Zgodnie ze zgłoszeniem	
III. Działalność edukacyjno-informacyjna oraz szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii przeciwdziałania przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym skierowana w szczególności na dorosłych	1.	Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest: • inspirowanie i zachęcanie rodzin do działań profilaktycznych poprzez m.in. wymianę informacji pomiędzy rodzicami, nauczycielami, pracownikami GOPS, członkami GKRPA, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego • ukazanie negatywnego wpływu używek w tym alkoholu, narkotyków na organizm.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinary GKRPA	Praca ciągła	4.000,00 zł
	2.	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	

	3.	Podjęmowanie działań edukacyjnych skierowanych na sprzedawców napojów alkoholowych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	4.	Kontynuowanie punktów informacyjnych w zakresie uzależnień - tablice informacyjne, kąciki profilaktyczne gazetki szkolne.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	5.	Informowanie społeczności lokalnej o punktach niosących pomoc osobą uzależnionym, współuzależnionym i ofiarom przemocy.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplina rny	Praca ciągła	
	6.	Szkolenia grup zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych	Wyłoniona instytucja	Zgodnie z zapotrzebowaniem	
IV. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej dla osób i rodzin z problemami uzależnienia, współuzależnienia i przemocy w rodzinie	1.	Podjęcie dalszych działań w celu udostępnienia – poszerzenia bazy specjalistycznej w tym: psychologa, terapeuty, radcy prawnego i funkcjonariusza policji. – funkcjonowanie punktu konsultacyjnego/ placówek wsparcia dziennego	Wójt Gminy Sławno	Zgodnie z zapotrzebowaniem	25.467,00 zł
	2.	Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób z grupy ryzyka.	Gmina Sławno GOPS Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	

V. Współpraca i wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się w szczególności problemami uzależnienia, przemocy, niedostosowa nia społecznego, brakiem umiejętności radzenia sobie z problemami	1.	Kontynuowanie współpracy m.in.: • ze Stowarzyszeniem Abstynenckim OPOKA, • z Poradnią Leczenia Uzależnień w Opocznie, • z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – Zespołem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie, • z Komisariatem Policji w Paradyżu, • z Sądem Rejonowym w Opocznie · w szczególności ·III Wydziałem Rodzinnym ·i Nieletnich, • ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplina my	Praca ciągła	12.000,00 zł
VI. Działalność naprawcza w zakresie uzależnienia i współuzależnie nia od alkoholu, narkomanii uzależnień behawioralny ch oraz przemocy domowej	1.	Prowadzenie indywidualnego przypadku w tym kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe.	GKRPA GOPS Komisariat Policji w Paradyżu Zespół Interdyscyplina my	W ramach otrzymywanych sygnałów	3.500.00 zł.
	2.	Podejmowanie działań w kierunku rozwiązywania problemu przemocy ·w rodzinie.	Zespół Interdyscyplina my	W ramach otrzymywanych sygnałów	
	3.	Reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwoływanie się do specjalistycznej pomocy	Jednostki organizacyjne	W ramach otrzymywanych sygnałów	

	4.	Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w celu zapewnienia kompleksowych działań na rzecz rodzin z problemem alkoholowym i przemocy - procedura „Niebieskiej Karty”	GKRPA Jednostki organizacyjne Komisariat Policji Ośrodek Zdrowia Kuratorzy Sądowi PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów	
	5.	Udzielanie rodzicom wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych.	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów	

Łączny koszt realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 stanowi kwota 112 967,00 zł. Kwota na realizację Programu może ulec zmianie wynikającej z uwzględnienia środków finansowych niewydatkowanych w roku poprzednim.

Osoby wchodzące w skład Komisji otrzymują wynagrodzenie w formie diety za udział w posiedzeniach w wysokości:

- Przewodniczący Komisji 300,00 zł brutto /słownie: trzysta złotych/,
- Zastępca Przewodniczącego Komisji 250,00 zł. brutto / słownie: dwieście pięćdziesiąt/,
- Członkowie Komisji po 200,00 zł. brutto/słownie: dwieście zł/.

Przewodniczący Komisji, Zastępca Przewodniczącego Komisji oraz Członkowie Komisji za wszelkie dodatkowe czynności podejmowane w ramach prowadzonych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii otrzymują wynagrodzenie w wysokości – 23,50 zł. brutto /słownie: dwadzieścia trzy złoty pięćdziesiąt gr/ za każdą godzinę wykonywania w/w czynności oraz zwrot kosztów podróży. Rozliczenie czasu wykonywania dodatkowych czynności następuje na podstawie oświadczenia na druku polecenia wyjazdu służbowego.

Osoby wchodzące w skład Komisji będące pracownikami Urzędu Gminy w Sławnie lub jednostek organizacyjnych Gminy Sławno biorą udział w pracach Komisji poza swoim czasem pracy.

X. Wskaźniki realizacji Programu

Jako wskaźniki realizacji Programu przyjęto:

- liczbę przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- liczbę cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczbę prowadzonych przez GKRPA spraw z zakresu leczenia odwykowego,
- liczbę udzielonych porad m.in. psychologicznych, prawnych, terapeutycznych,
- liczbę rodzin, w których występuje problem alkoholowy, narkomanii lub uzależnień behawioralnych objętych pomocą GOPS,
- liczbę rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach procedury „Niebieskiej Karty”
- liczbę warsztatów, spotkań i kampanii edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży zorganizowanych z zakresu problemu alkoholowego, narkotykowego oraz uzależnień behawioralnych
- liczbę wydarzeń i imprez promujących zdrowy styl życia oraz życie wolne od uzależnień.

XI. Monitoring i ewaluacja Programu

W celu oceny, jakości, skuteczności i efektywności niniejszego Programu zachodzi konieczność zbierania i analizowania pozyskanych danych. Dlatego też koordynację Programu powierza się Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- analizy danych na temat problemu alkoholowego, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- wymiany informacji pomiędzy instytucjami realizującymi działania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomani i uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- sprawozdań z realizacji zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy.

XII. Źródła finansowania Programu.

Finansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dokonywane będzie w ramach środków pochodzących z opłat z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W budżecie Gminy na rok 2026 zaplanowano na realizację zadań określonych w niniejszym Programie kwotę 112 967,00zł. Kwota ta może ulec zmianie wynikającej z uwzględnienia środków finansowych niewydatkowanych w roku poprzednim oraz tzw. „małpkowe”.